

vi kun kunde ofre een Gang. Saa gunstige Forhold, som vi havde i forrige Krig, nemlig at vor Flaade kunde beherske Farvandet og derved holde den fjendtlige Flaade indstængt, komme ikke mere. Kommer der en Gang en Krig, er det derfor ikke saaledes, at der kun er een Afgang til vort Land, men saa staa alle Afgange aabne, og saa vælger den, der vil angribe os, en af de Veje, der fører til de saarbareste og farligste Punkter. Derfor stiller det sig saaledes for mig, at Flaadens Opgave maa være den fremtidig i Forbindelse med Hæren at kunne sikre Afgang til de saarbareste Punkter. Nu udtalte det ærede Medlem, at dette kunde ske ved den aktive Flaade og den aktive Hær alene. Og saa jeg ønsker vor Flaades Udvikling, i den Henseende er jeg ganske enig med det ærede Medlem, jeg erkender fuldt ud, som jeg tidligere har udtalt, den aktive Hærs store Betydning og ønsker dens Udvikling, men det er mig fuldstændig klart, at den aktive Flaade og den aktive Hær kunne ikke løse de Opgaver, der saaledes forventes stillede til dem, saa længe de ikke have deres Depoter fuldstændig sikrede. Det kan ikke nytte noget, at man vil sende Hæren ud til aktive Operationer, naar man risikerer den Mulighed, at en Fjende imidlertid kan tage hele Krudt- og Patronbeholdningen, som er nødvendig, for at den fremdeles kan styde. Det kan ikke nytte noget at gøre Regning paa, at den aktive Flaade skal udrette noget stort, naar den ikke er sikker paa, at Forsyningen med Ammunition o. s. v., som er nødvendig for den, er fuldstændig sikret, og det er Fæstningens Betydning, at den dækker Flaadens og Hærens Depoter. Uden den vilde Flaaden være nødsaget til at dække sit Arsenal og Hæren sine Depoter, og det er Fæstningens store Betydning, at den frigør Hæren og Flaaden netop til de aktive Operationer.

Det ærede Medlem vilde lægge en stor Betydning i Spørgsmaalet om Neutralitet eller Ikke-Neutralitet. For mig stiller det sig saaledes, at det var mere en formel Neutralitet, som det ærede Medlem ønskede dækket, jeg ønsker den reelle Neutralitet dækket for Landet, jeg ønsker, at Forholdet skal blive saaledes, at vi overhovedet ikke komme ind i en Krig. Jeg anser Krig for den største Ulykke, der kan hendes vort Land. Det er mig fuldstændig klart, at næste Gang, vi saa Krig, bliver der Spørgsmaal om at være eller ikke være, bliver der Spørgsmaal om Landets Eksistens, og derfor ønsker jeg ikke, at Krigens Læringer nogen Sinde skulle blive kastede, thi det kan godt være, at Afgangen vilde blive højt bedrøvelig og

forælig for os. Men selv om Udgangen skulde blive nogenlunde taalelig, vil den Krigstilstand, som kommer til at foreligge næste Gang, blive en saadan, hvor Handel og Vandel standses, hvor Industrien ophører, hvor Landbruget ikke kan udføre noget som helst Produkt, saaledes at vi ville staa som en Nation, der væsentlig bestaar af brodløse, og Følgerne af en saadan Krig ville blive saa uhykelige, at der vil høre Masser af Mar til, for vi kunne ophjælpes, og derfor ønsker jeg kun, at en saadan Krig ikke nogen Sinde maatte finde Sted. Jeg anser det for den største Ulykke, der kan hendes vort Land, men netop derfor ønsker jeg Forsvarsvæsenet ordnet saaledes, at Sandsynligheden for, at vi nogen Sinde mod vor Vilje skulle blive tvungne ind i Krig, skal blive saa lille som muligt. Det ærede Medlem talte om Neutralitet. Jeg maa i den Henseende sige, at jeg for min Person paa ingen Maade er imod, at vi skulde blive erklærede for neutrale, men notabene rigtig nok under den Forudsætning, at Neutraliteten ikke, som det ærede Medlem antydede, blot skulde blive respekteret og accepteret af een Magt, nej, den skulde respekteres og accepteres af alle dem, der kunne angribe os, ellers er den os ikke til nogen som helst Nytte. Men en saadan Neutralitet er ikke noget, man faar, blot fordi vi ønske det her i denne Sal; det er heller ikke noget, man faar, dersom blot vor Regering vil henvende sig derom til andre Stater; nej, den faas kun, naar det er i de andre Staters velforstaede Interesse at give os en saadan. Det er ikke nok, at vi komme bedende og tiggende om at faa en saadan, vi faa den selvfølgelig kun, for saa vidt det er en almindelig større Interesse, der dikterer de andre Magter i Europa at gøre det. Men selv om en saadan Neutralitet kommer — og jeg vilde ønske, at den maa gøre det — er det ogsaa klart, at en saadan Neutralitetserklæring ikke er en tilstrækkelig Sikring. Der hører langt mere til, og der vil blive stillet andre Fordringer til os tillige. Lad mig med Hensyn til Neutraliteten have Lov til, for at forklare min Anskuelse, at bruge et meget populært Billede, der dog maasse kunde illustrere denne Tanke. Vi se jo ikke saa sjælden, at en Mand, der har et Oplag af Tømmer, Kul eller deslige, som ligger under aaben Himmel, og som har saa store Dimensioner, at Afgangen dertil kan ske fra mange forskellige Sider, omgiver det med et Plankværk, og man ser ham da undertiden oplaa et Skilt, paa hvilket der staar: „Ubedkommende forbydes Afgang“. Jeg tror nu ikke, at dette Skilt